

Det nye ungdomslivs udfordringer

Oplæg til Konference i Ligeværd

Sven Mørch

Institut for Psykologi

Københavns Universitet

Hvorfor gør de det?? – Hvorfor er de sådan? Hvad er der galt med dem???

Vi søger en psykologisk forklaring: Hvad er der galt med dem

Psykologi er jo en konstruktion: Tænk på

Behov

Ønsker

Viden

Følelser

Intentionalitet

Dagliglivets
konstruktioner-
f.eks
Bilkataloget

Fordi man kan: Der findes betingelser som skaber handlinger

Psykologiske forhold har sociale betingelser

Hvorfor den ene frem for den anden: Der er mange faktorer på spil: F.eks. Hooligans

Teorier og forklaringer:

Teorierne: Vinduerne:

De mange vinduer giver forskellig indsigt:

Stuen, badeværelset, køkkenet, soveværelset

De spiser for meget, de spiller kun computer, de er ensomme,

Forklaringerne:

Der er altid flere forskellige grunde og derfor forklaringer på, hvad der sker: Ulykkelig barndom, identitetsproblemer, dårlige kammerater, mobning

Hvilken skal vi vælge??????....

Problemforståelse og indsats

Uopdragen

Afviger

Anomiproblem

Dum

Kriminel

opdragelse

resocialisering

struktur

uddannelse

straf

Ung

Marginaliseret

Etnicitet

demokrati

uddannelse

værested

Det er problembestemmelsen der er afgørende!!!

Centrale opmærksomheder

At have problemer

At være i problemer

Og så at forstå begge perspektiver

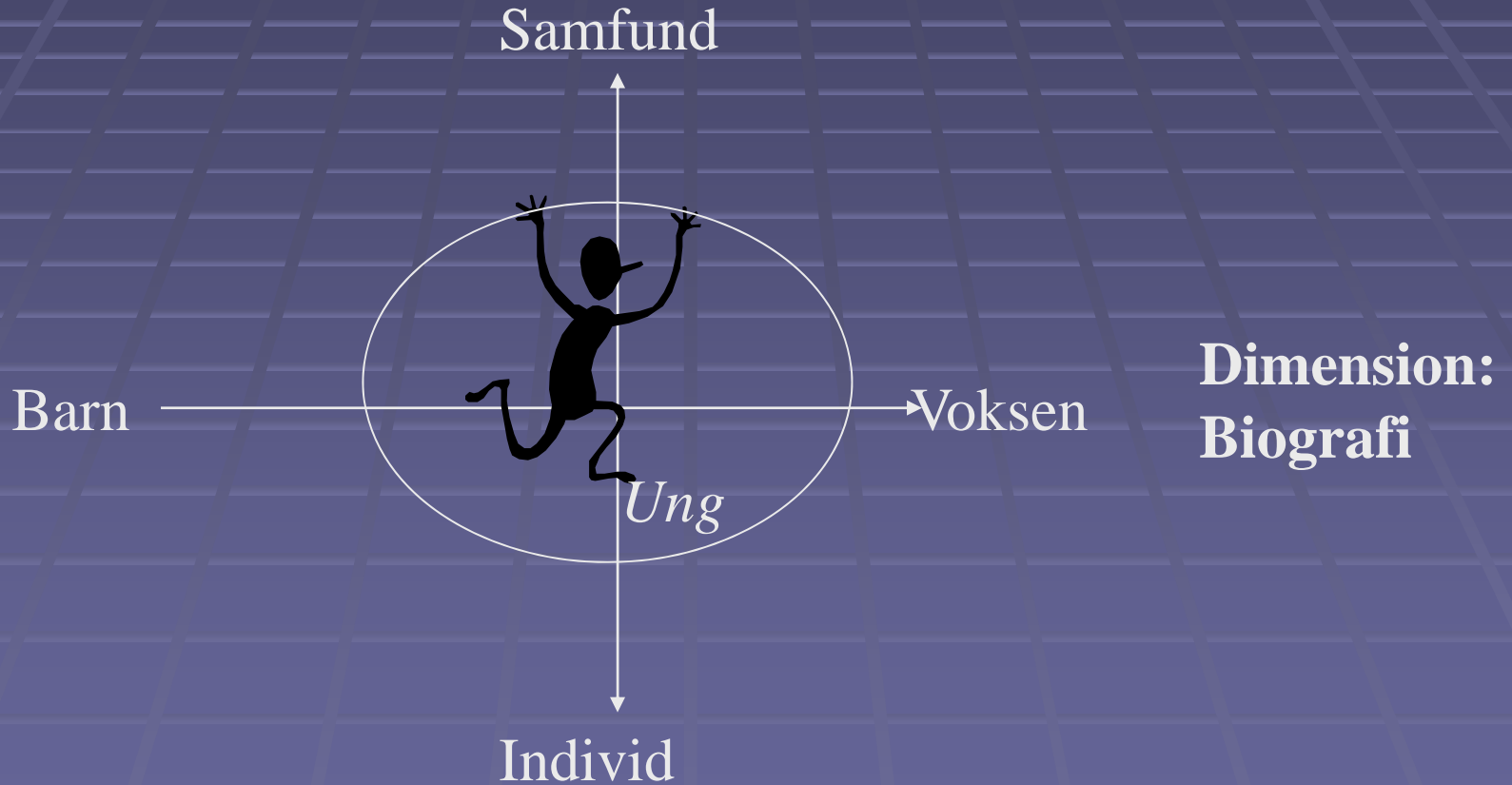
Hvad er ungdom for noget?

Lord Baden-Powells egen illustrasjon av «Tryllekunstneren» fra 1903.

Ungdomsforståelsen i spejderbevægelsen

**Dimension:
Individualisering**

Ungdom = Individualisering i biografien

Individualiseringens udfordringer

Modus 1

(Tidlig moderne)

Samfund → Individ

Individualitet
subjektivitet

Opdragelse
Socialisering

Identitet
Selvbestemmelse

Modus 2

(sen moderne)

Individ → Samfund
(Det nye børnesyn)

Forhandling
Individualisering

Generationsforløb

Op til 60-70'erne: Autoritative generation
Børn/unge i opdragelse (Andrebestemmelse)

70-80'erne: Antiautoritative generation
Børn/ unge i opposition til voksne og
institutioner

90 og fremad: Selvorienterede generation
Børn/unge som selvbestemmende

Ungdomskultur

Måder unge forvalter deres liv på: værdier, praksis, samvær etc:

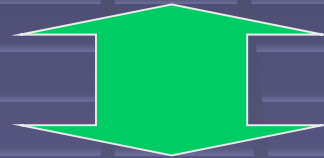
70-erne: Ungdomskultur som musik, alternative livsformer, stoffer

80-erne: Oppositionen. Punk

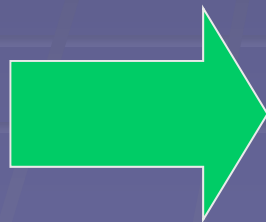
90-frem: Mediekulturen, selvfremstillingen

En ny ungdomsudfordring

Institutionel deinstitutionalisering

Individuel individualisering: selvansvar

Selvsikker
rådvildhed

Den senmoderne udfordring:

Hvem magter bedst denne situation??

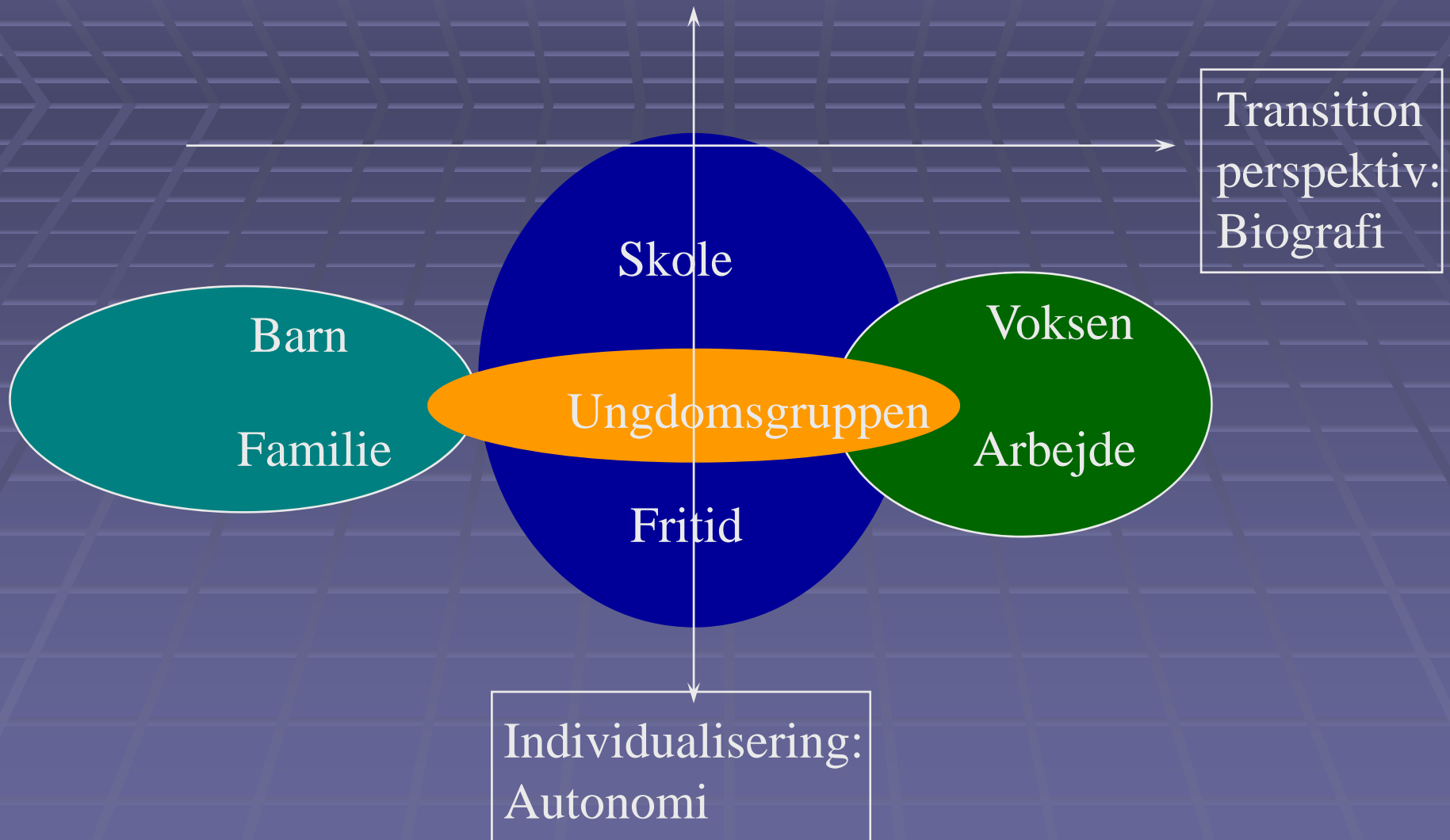
Samfundsmæssigt niveau:

Deinstitutionalisering: Ophævelse af faste forløb. (F.eks fra middagsretter til tagselvbord)

Individuelt niveau:

Selvansvar: Strukturationskrav (At kunne skabe meningsfuldhed og sammenhæng)

Biografiens perspektiver

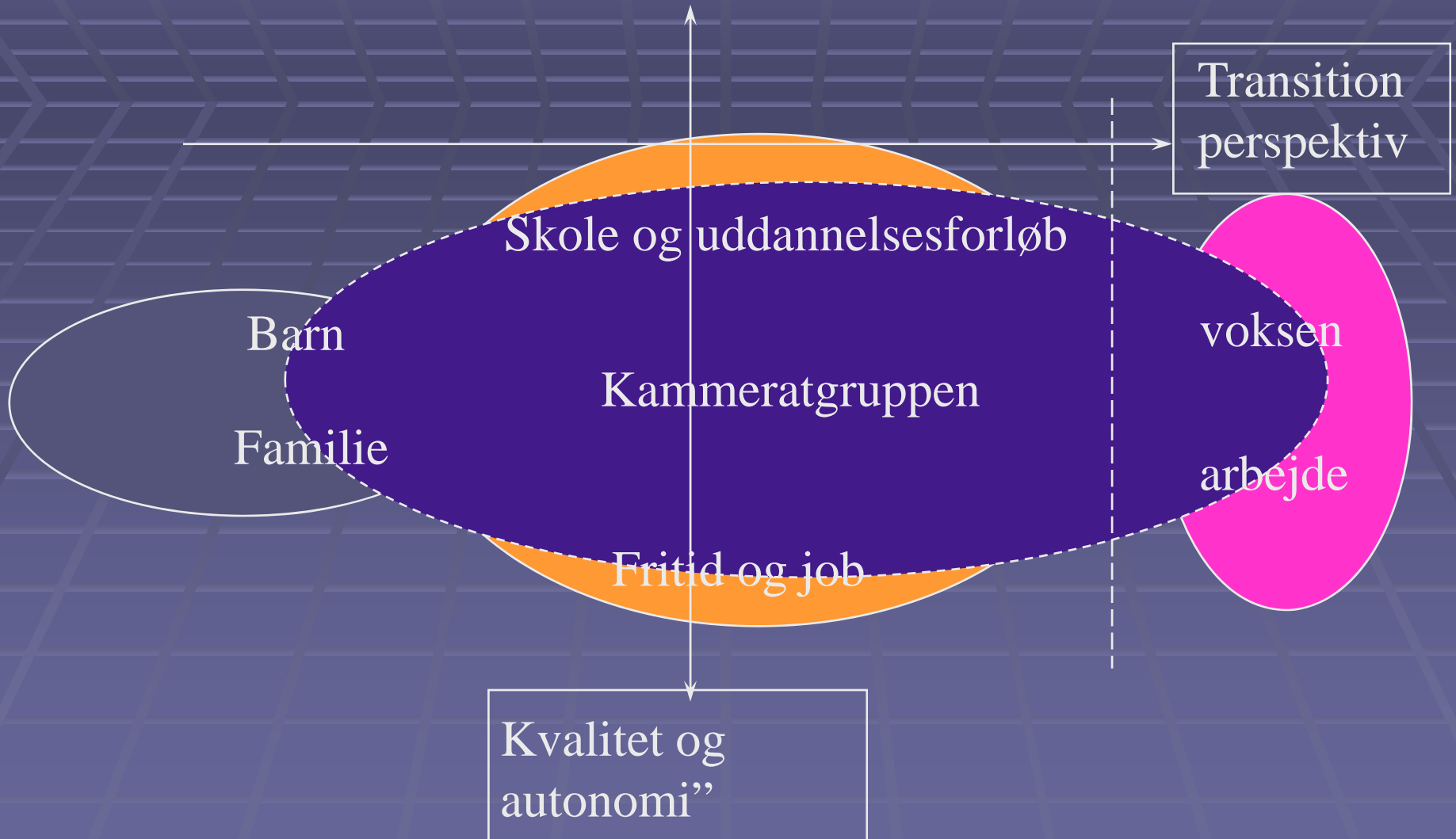
Ungdommens konstruktion:

Musikken som modkultur

Tommy Steel

Kisbyes Rock'n'roll koncerten
i KB hallen 4 oktober 1956

Det senmoderne ungdomsliv

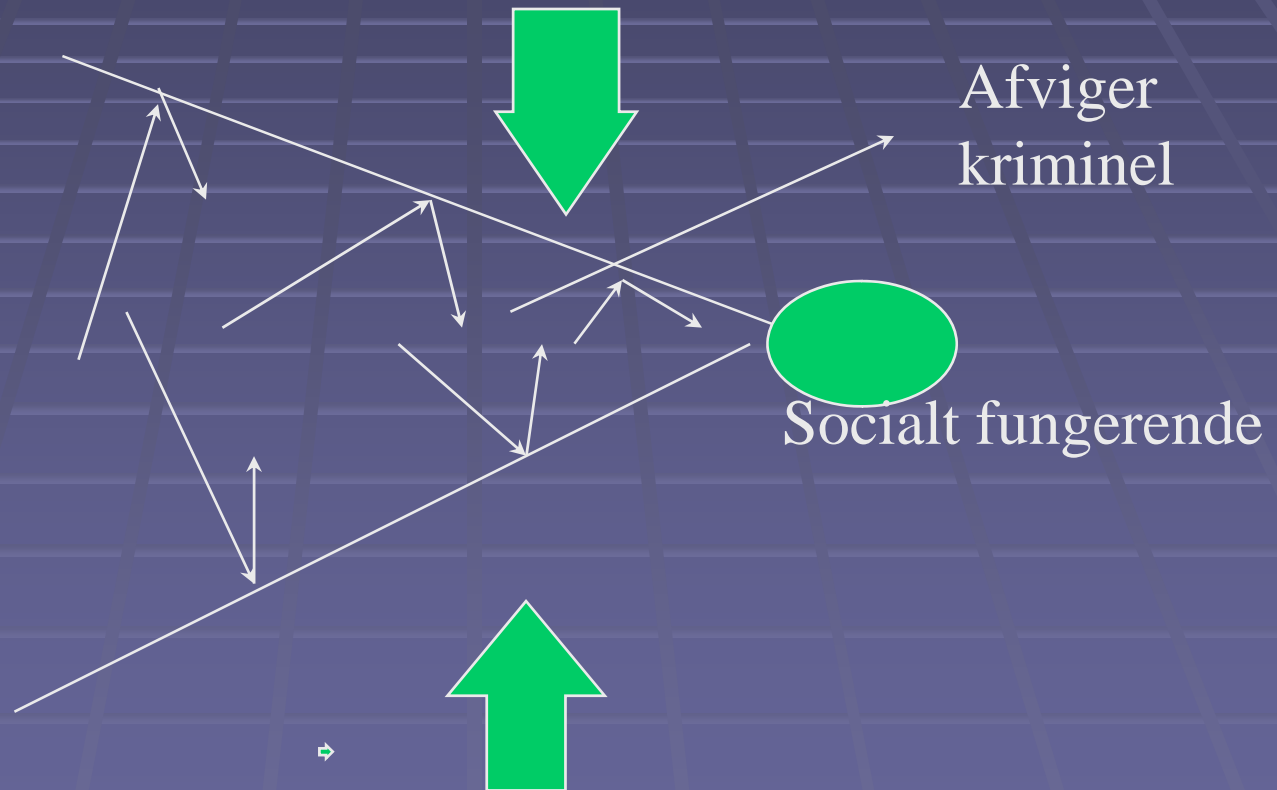

Udviklingens kontekster

1. Forudsætninger: Familien
2. Aktualitet: Skolen
3. Arenaerne: Ungdomslivet

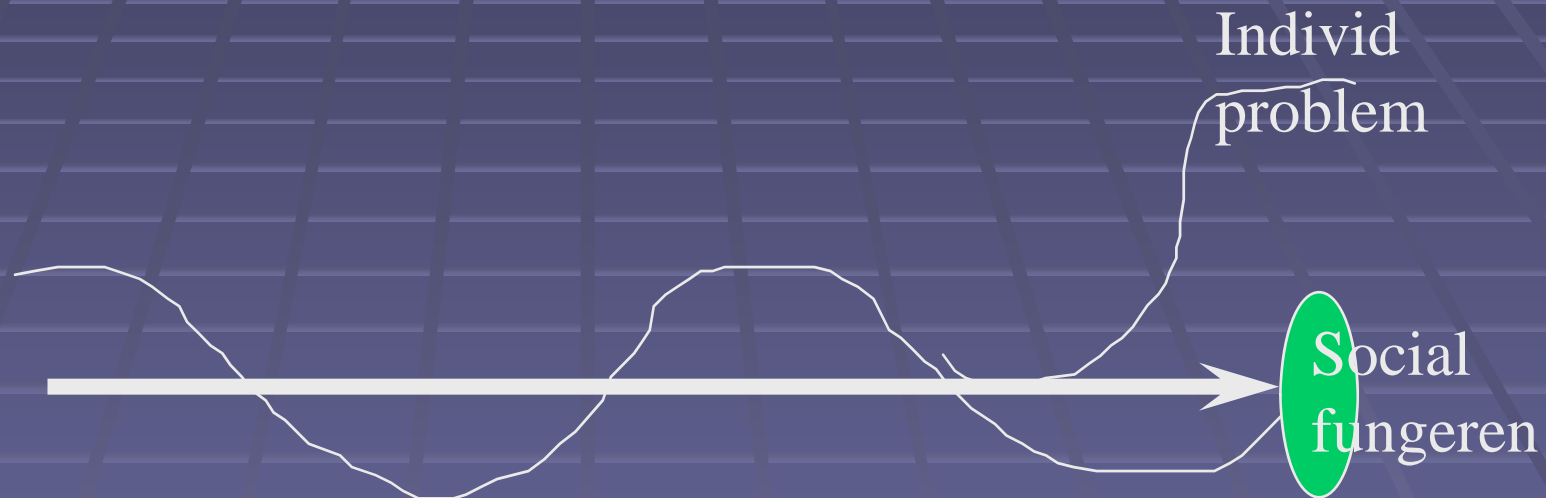
Opdragelse eller udvikling

- den traditionelle opdragelsesstil

Opdragelse eller udvikling

- den "borgerlige" opdragelsesstil

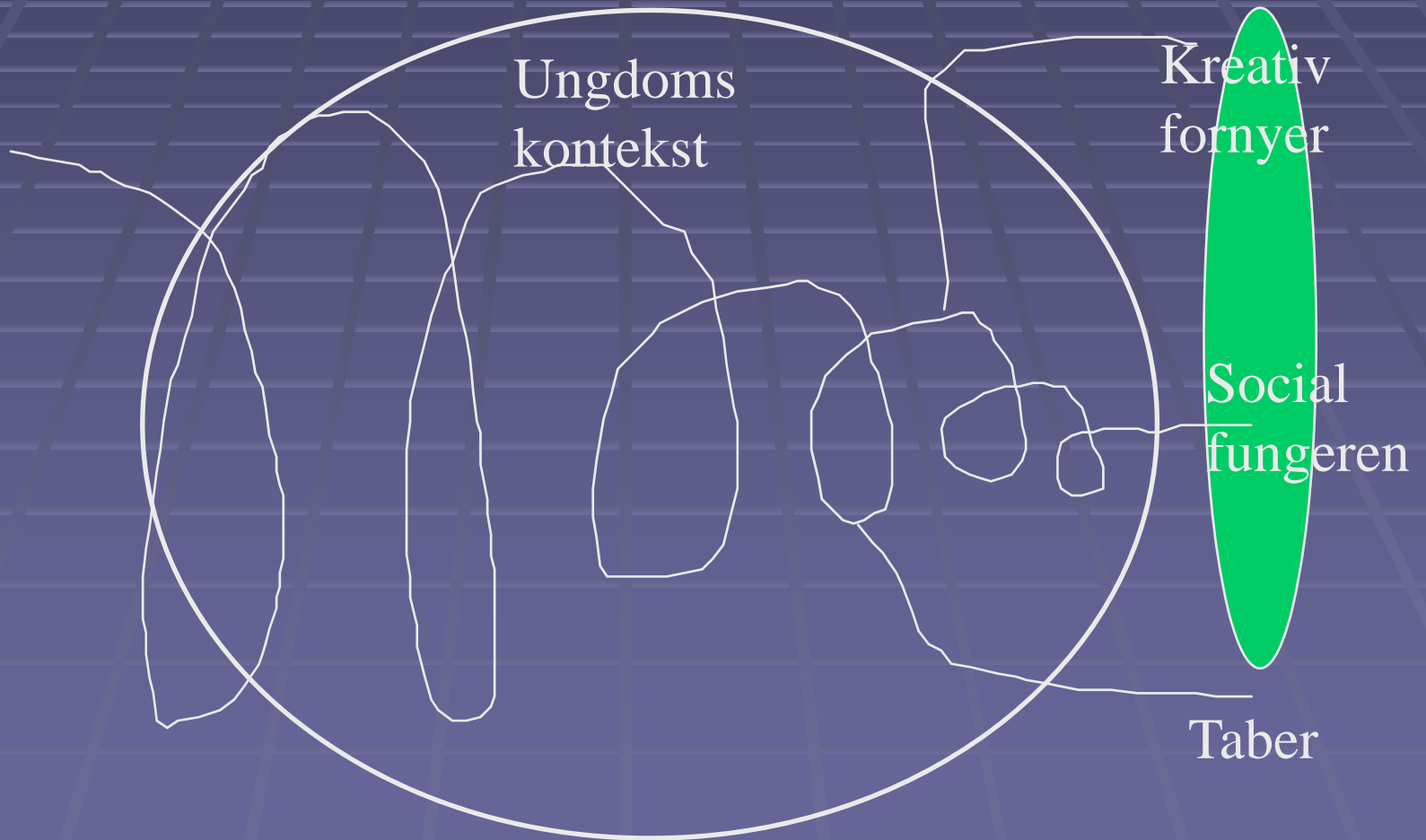
Opdragelse eller udvikling

-den senmoderne opdragelsesstil

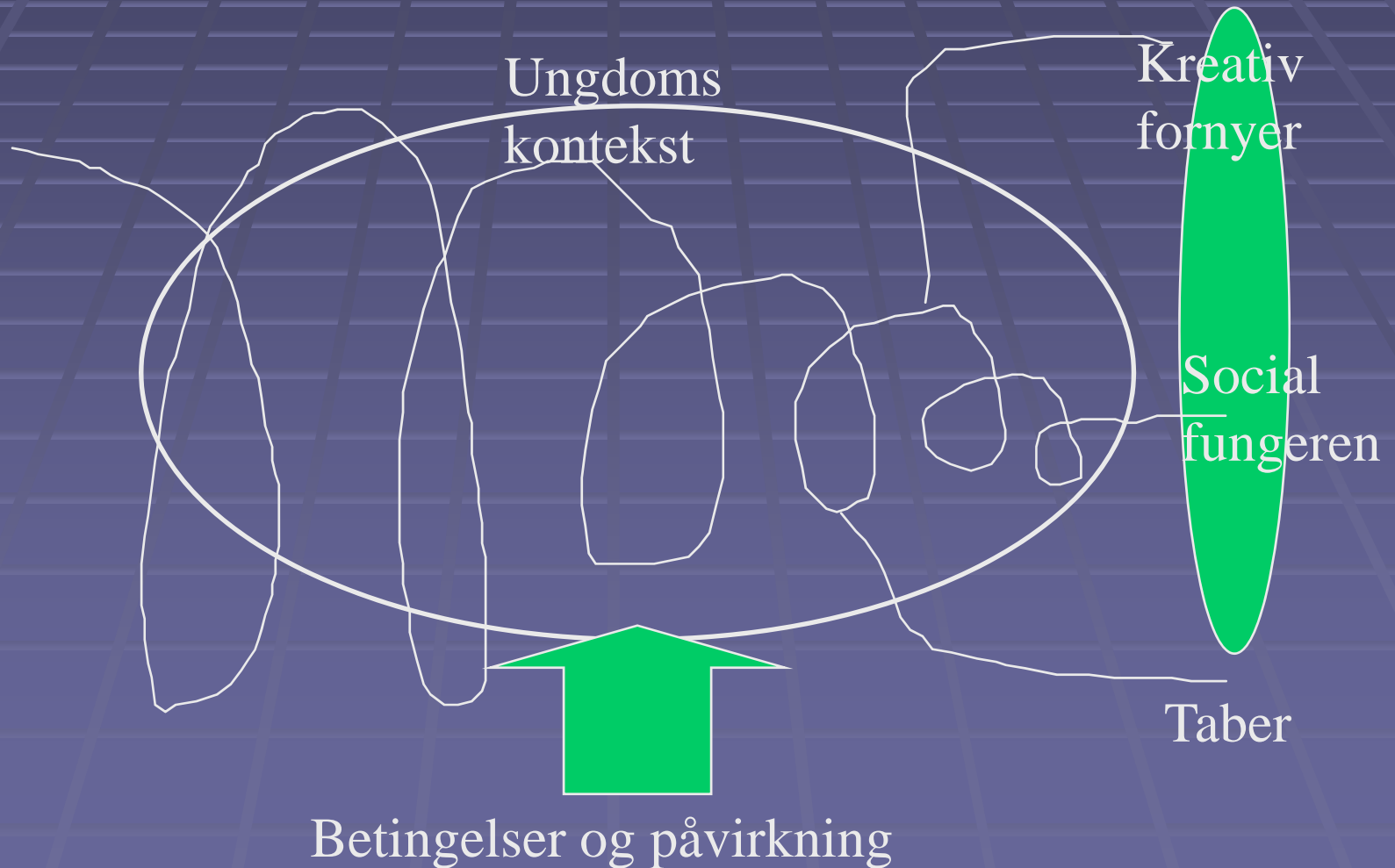
Opdragelse eller udvikling

-den senmoderne opdragelsesstil

Opdragelse eller udvikling

-den senmoderne opdragelsesstil

Skolens plan.

Det er noget med tiden, sagde hun.

Du fik stjernen fordi du havde brugt mere tid på den anden tegning, og på en bestemt måde.

Vi tror, de har en plan med tiden.

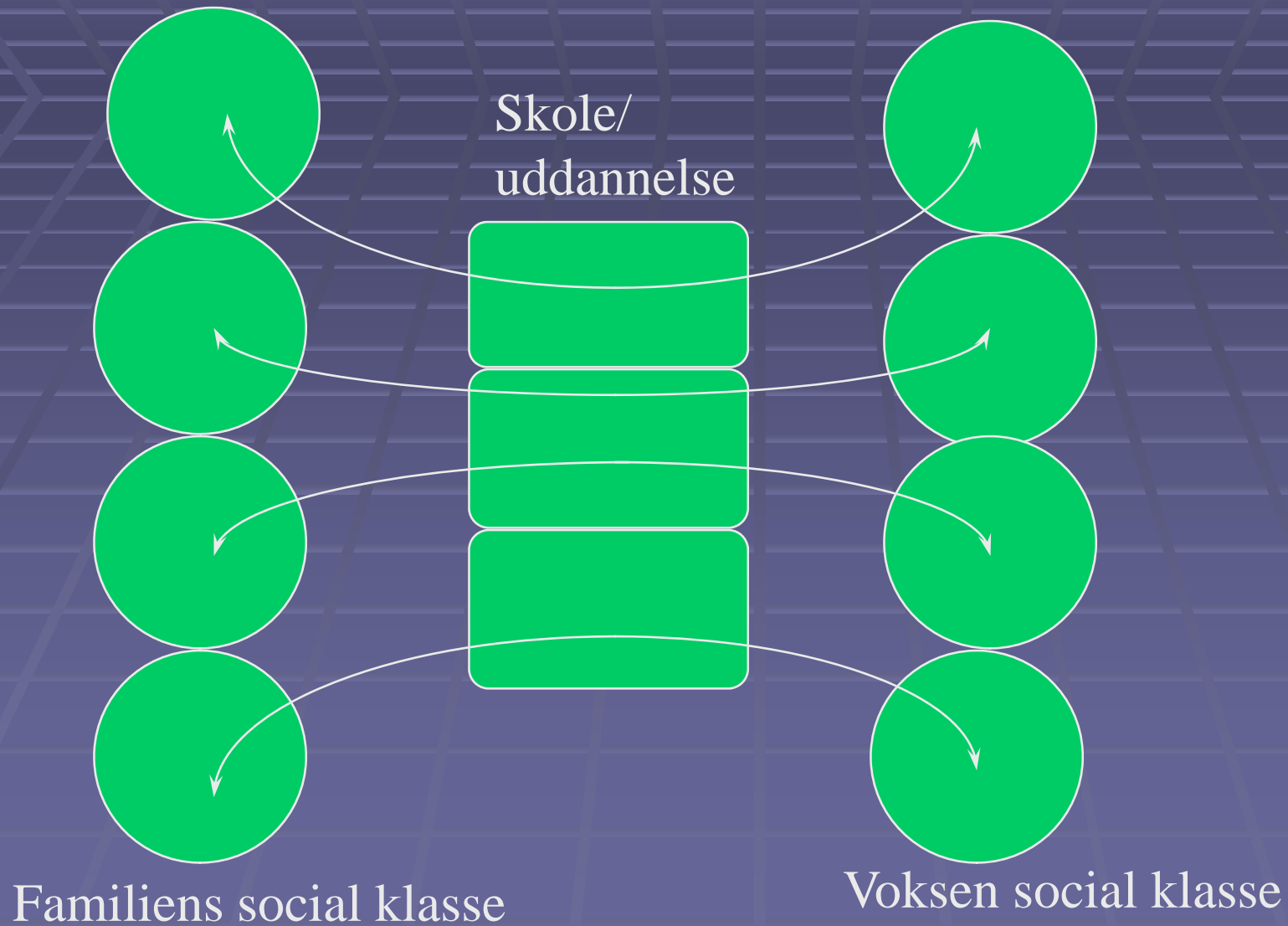
-Den anden tegning var altså ikke bedre?

Der findes ikke noget der er bedre, sagde hun.

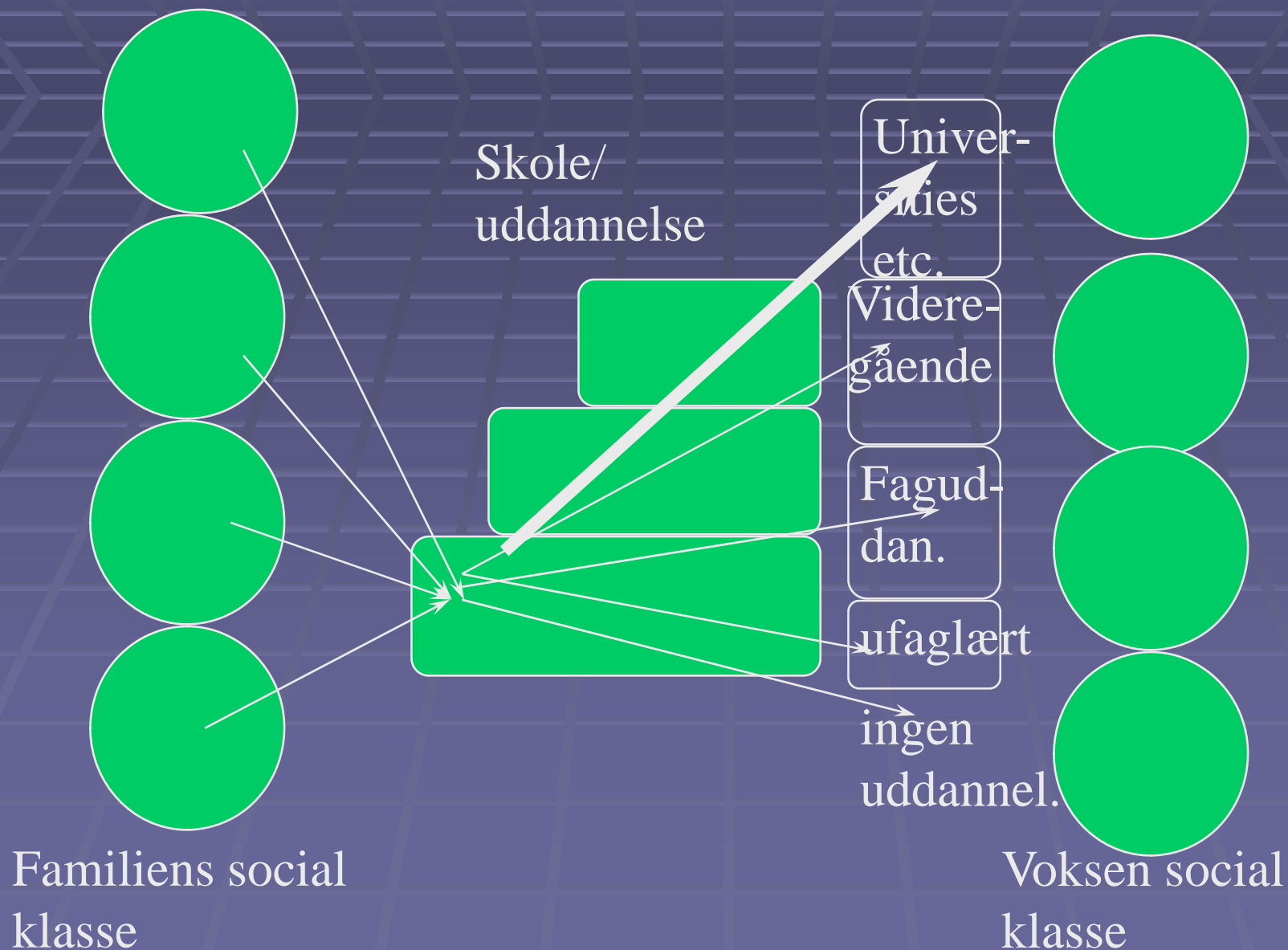
Den anden passer bare bedre med deres plan.

Peter Høeg: De måske egnede (s. 89)

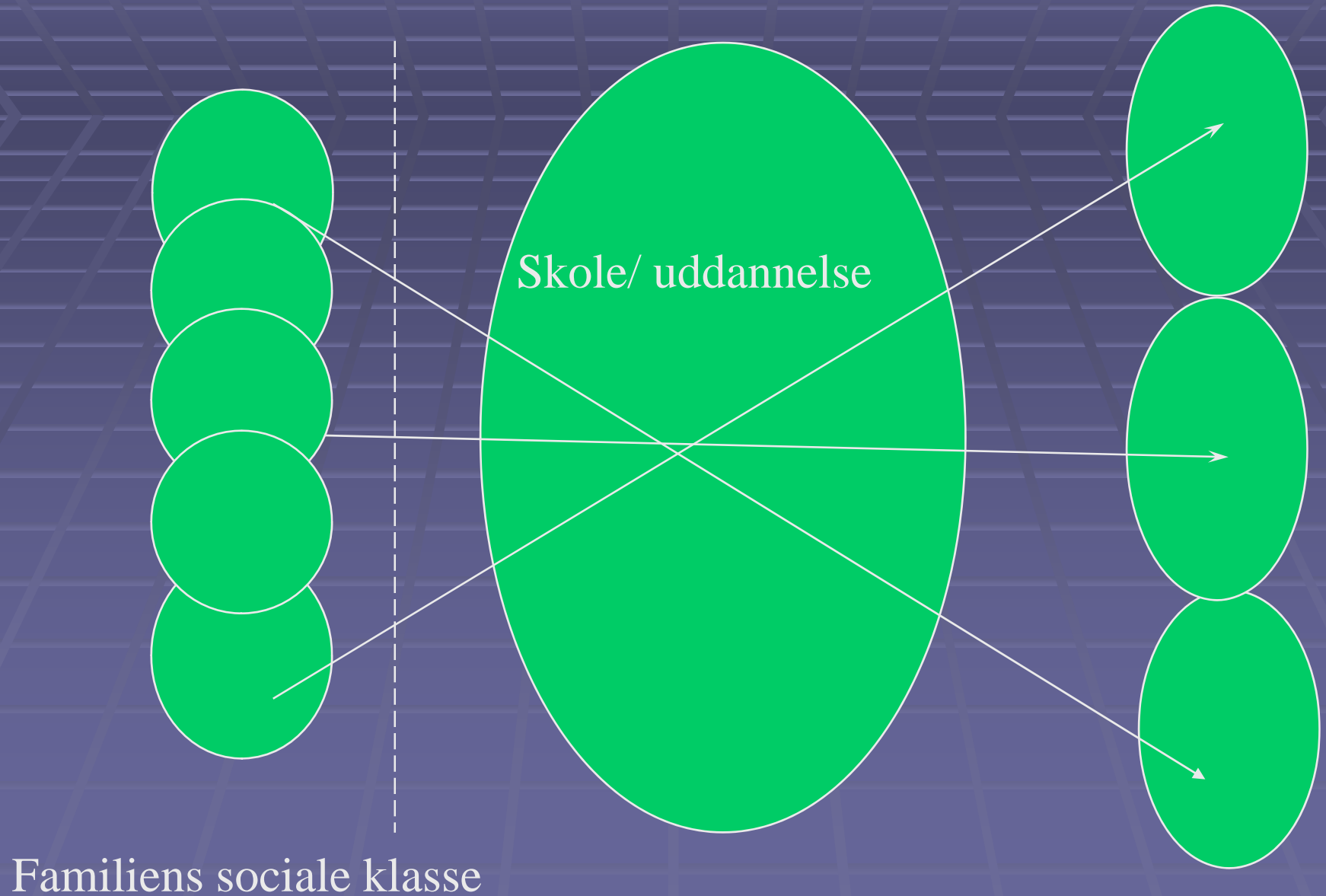
Social klasse reproduktion

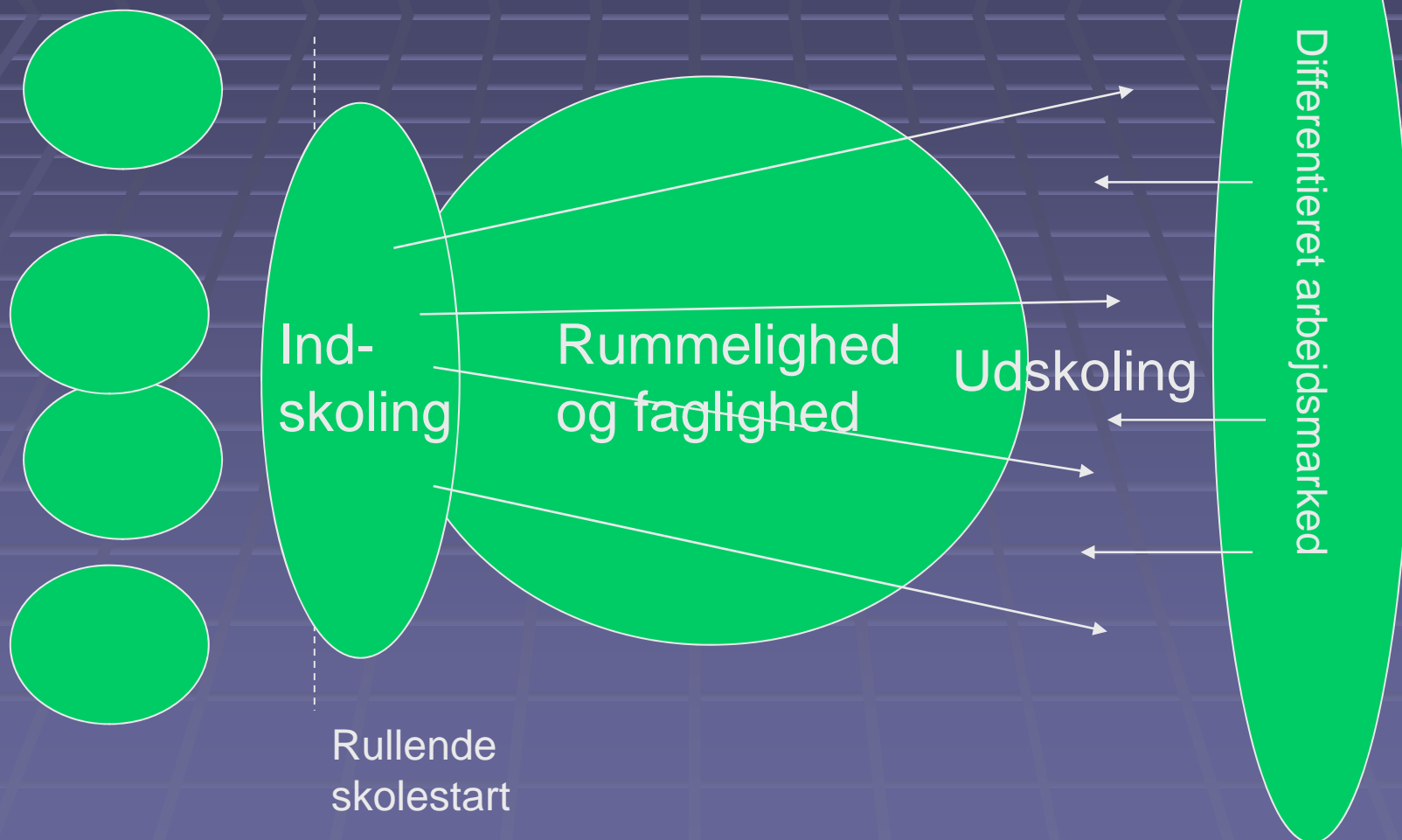
Det ensporede uddannelsessystem

Lighed gennem uddannelse

Den nye skoleaftale 2003.

Skolens plan: Differentiering i stedet for diversitet

Differentiering går fra støtte til forskellighed til indsats for forskellighed

Social og kulturel ulighed

Social differentiering

Social Marginalisering
og stigmatisering

Hverdagslivet:

Kammeratgruppen: At sikre sig sociale referencer: kammerater og netværk, som kan støtte ens liv.

Individualisering er en social opgave

Hverdagslivet:

Fra kammeratskaber til bander:

Successperspektiver

Fælleskab

Indtægt

Oplevelser

Hverdagslivet

- **Tilbyde succesperspektiver for dem. Der ikke kan finde successer i det almindelige ungdomsliv**
- **Udvikle ungdomslivstilbud der kan skabe en meningsfuld livsbane for de unge.**

Unges hverdag: Udfordringer

Opgaven: Netværk for udvikling af Individualisering som kontekstuel diversitet: Ungekontekster

Udfordringerne: Det omfattende og styrede ungdomsliv (Kommercialisering): "Det frie marked": "Events", medier, x-factor: differentiering

Mulighederne: Engagementskontekster: At blive kvalificeret ungdomsbruger

Hvad er en succes???

1. Alle unge får en ungdomsuddannelse
2. At slippe ud af skolen
3. At etablere en individuel udviklings/uddannelsesplan

Solidaritet med de unge

Solidaritet med de unges plan:

Den unge som deltagende kulturel agent, som kontekstuel diversiteret aktør.

Individuel kompetence

At træffe valg:

I sin praksis at være i stand til at vælge mellem muligheder:

Kvalificere praksisbeslutninger

Udvikle trajectories

Organisere tilfældigheder

"strukuration"

Indsatser

Opgaver:	Projekttænke unges liv Forebyggelse som tidlig og aktuel Etablering af trajectories: Synlige mål
Udfordringer:	Nærhed: Holde øje med, følge op Anerkendelse: Synlighed, opmærksomhed Netværk: Referencer, fælles deltagelse

Projektmodel

